

Referat**Bergen og Omland Havnevesen (BOH) - møte mellom samarbeidskommunene 29.04.2016.**Emnekode: ESARK-630
Saksnr.: 201300237-102
Dato: 10. mai 2016Tid: 29.04.2016 kl. 12.00 - 13.50 Møtenr.: 6
Sted: Bergen rådhus, 14. etg. Kopi til:
Til: Møtedeltakerne

Referent: Lars Chr. Røssevold

Tilstede:

Navn	Eierkommune/ organisasjon	Stilling/funksjon
Terje Sjøviknes	Os	Ordfører
Paul Manger	Os	Ass. rådmann/delt. arb. grp.
Per Lerøy	Austreim	Ordfører
Børge Haugetun	Øygarden	Ordfører
Stian Herøy	Fedje	Ordfører
Nina Bognøy	Lindås	Ordfører
Hogne Haugsdal	Lindås	Ass. rådmann/delt. arb. grp.
Ståle Hauge	Lindås	Medlem havnerådet
Marianne S. Bjørøy	Fjell	Ordfører
Willi Sørensen	Fjell	Spesialrådg./delt. arb. grp.
Tom Georg Indrevik	Fjell	Varaordfører
Jon Askeland	Radøy	Ordfører
Terje Mathiassen	Askøy	Ordfører
Tore Dale	Askøy	Næringssjef/deltaker arb. grp.
Øyvind H. Oddekalv	Meland	Ordfører
Ingvild Hjelmtveit	Meland	Rådmann
Jan Erik Kjerpeseth	B.O.H.	Påtroppende styreleder
Ulrik Jørgensen	B.O.H	Kst. Havnedirektør/deltaker arb. grp.
Harald Schjelderup	Bergen	Byrådsleder
Dag Inge Ulstein	Bergen	Finansbyråd
Ove Foldnes	Bergen	Kom. dir. finans og eierskap/leder arb. grp.
Stein Trengereid	Bergen	Leder Eierskapsseksjonen
Lars Chr. Røssevold	Bergen	Rådgiver Eierskapsseksjonen/sekr. arb. grp.

Agenda:

1. Velkommen og innledning, Bergen kommune v/byrådsleder.
2. Fremlegging og gjennomgang av «Arbeidsgruppe Organisering av nytt havnesamarbeid» sitt arbeid pr. 29.04.16 v/leder av arbeidsgruppen.
3. Del 2 (politiske avklaringer)
 - I. Ambisjoner for fremtidig havnesamarbeid.
 - II. Prinsipper/veivalg som må foretas før videre arbeid kan fortsette.
4. Videre arbeid
 - I. Utkast til stiftelsesdokumenter /vedtekter for det nye selskapet.
 - II. Innleie av bistand for kvalitetssikring av juridiske og økonomiske forhold.

1. Innledning

Byrådsleder Harald Schjelderup (HS) ønsket velkommen og åpnet møtet. Han ønsket også særlig velkommen til Jan Erik Kjerpeseth, den nye styrelederen i BOH. Kjerpeseth har i en årrekke hatt ulike lederstillinger i bank og finans, og er i dag administrerende direktør i Sparebanken Vest.

HS viste til at *Arbeidsgruppe Organisering av nytt havnesamarbeid* («Arbeidsgruppen») har hatt 4 møter siden ordførermøtet den 19. februar d.å. (*Ørnen-møtet*), og at det nå var hensiktsmessig med et politisk møte for en statusorientering samt få lagt noen føringer for *Arbeidsgruppens* videre arbeid. HS gav deretter ordet til Dag Inge Ulstein (DIU), som introduserte dagens program, jf. ovenstående agenda, før han lot kommunaldirektør Ove Foldnes (OF), leder for *Arbeidsgruppen*, starte presentasjonen av arbeidsgruppens arbeid så langt.

2. Fremlegging av arbeidsgruppens arbeid.

Presentasjonen til OF, «*Oppsummering av Arbeidsgruppens arbeid – møte 290416*», er vedlagt dette referatet. Innledningsvis ble det presisert at det ikke er konklusjoner som nå blir presentert, og at det i møtene til *Arbeidsgruppen* har vært ulike meninger om mulige løsninger for et nytt havnesamarbeid i Bergenregionen.

OF viste bl.a. til at Os kommune på «*Ørnen-møtet*» hadde uttrykt usikkerhet knyttet til fremtidige forpliktelser og risiko i det nye havneselskapet («*Selskapet*»), jf. dagens IKS-lovgivning, og at *Arbeidsgruppen* bl.a. på denne bakgrunn har foreslått at et nytt havneselskap kan organiseres som et aksjeselskap. Med et aksjeselskap vil det også være enklere å etablere datterselskaper og inngå samarbeid med andre.

Et annet element som har vært vektlagt i arbeidsgruppen er størrelsen og sammensetning av *Selskapets* egenkapital (EK), samt finansieringen av denne. OF presiserte imidlertid at plansjen «*Selskapets egenkapital og finansiering*» er Bergen kommune (BK) sitt forslag. Denne må imidlertid ses i sammenheng med plansjen «*Egenkapitalvurdering – historikk*», hvor det bl.a. fremkom at:

«Egenkapital var opprinnelig foreslått til 1 milliard. (550 mill. kr + 450 mill. kr). Tallet ble fastsatt av egen Arbeidsgruppe i 2012 på bakgrunn av grundige diskusjoner og sammenholdt med BOH's fremtidige finansieringsbehov og mulighet for å få etablert en åpningsbalanse som ble antatt å ligge innenfor de rammer for EK som Kystverk/Departement ville akseptere.»

(På dette tidspunkt ble det kjent at det var skjedd en helikopterulykke på Turøy, og ordførerne i Fjell og Øygarden mfl. forlot møtet for å bistå med krisehåndtering. Også HS forlot møtet for å delta i BK's krisestab, men kom tilbake mot slutten av ordførermøtet. Ulykkens store og tragiske omfang var imidlertid enda ikke fullt og helt sunket inn, og møtet fortsatte med noe redusert deltagelse.)

Hogne Haugsdal (HH) fra Lindås kommune (Lindås) la til at *Arbeidsgruppen* hadde vært gjennom flere diskusjoner knyttet til organisering og egenkapital, og stilte seg spørsmål om det kunne være andre aktuelle finansieringsformer og måter å organisere et nytt havnesamarbeid på. Han gav imidlertid uttrykk for at modellen hadde en logisk sammenheng mellom eierskap og innflytelse i styrende organer.

DIU oppsummerte OF's gjennomgang med at den foreliggende modellen har åpnet opp for nye muligheter for havnerelatert næringsutvikling, at foreslått eiersits er endret fra «70/30 fordeling» til et gjensidig tillitsforhold på «50/50». DIU åpnet deretter for diskusjon, og som kan knyttes til nedenfor stående hovedpunkter:

3. Del 2 (politiske avklaringer)

Organisasjonsmodell – IKS/AS

Fjell kommune (Fjell) åpnet med å referere til at *Arbeidsgruppen* har sett på flere forskjellige varianter av selskapsstrukturer. Fjell mente at den modellen som OF presenterte synes å være en god skisse, men at det er viktig nå å få på plass en komplett skisse til en havnemodell som får tilslutning fra samarbeidskommunene. Lindås mente at det i tillegg til den presenterte modellen også burde vært utredet alternative modeller, finansieringsforslag innbefattet.

Oppkapitalisering og eierskap - «havnemilliarden» i det nye regionale samarbeidet

Et grunnleggende tema som flere av møtedeltakerne tok opp er den foreslåtte EK finansieringen på MNOK 550 + MNOK 450 («havnemilliarden») for et nytt havnesamarbeid i Bergensregionen. I OF sin presentasjon, ble det vist til at «havnemilliarden» ble fastsatt av en egen arbeidsgruppe i 2012, og som ble nedsatt etter møte blant samarbeidskommunene i BOH 15.02.2012. «Havnemilliarden» er basert på en rimelighetsbetraktning og ikke et «nøyaktighetsprinsipp». OF gav uttrykk for at den foreslåtte EK-finansieringen for den nye, utvidede havnemodellen må anses å være robust og god.

Radøy kommune m/flere påpekte at den modellen som det nå legges opp til, bl.a. med en «50/50» eierfordeling mellom BK og omlandskommunene, fremstår som gunstig for omlandskommunene. Fjell mente videre at «50/50» fordelingen synes å gi en god balanse eierkommunene imellom. DIU nevnte i denne forbindelse at BK ikke kan ta stilling til hvordan aksjene i aksjeklasse A blir fordelt mellom omlandskommunene, og at omlandskommunene selv må løse dette spørsmålet seg imellom.

Leieavtaler havnearealer og kaifronter

Flere av møtedeltakerne, bl.a. representanter fra Fjell, Os og Lindås, mente at det var viktig at BK kommer frem til omforente og hensiktsmessige leieavtaler for bruk av relevant havneareal med det nye havneselskapet. DIU påpekte at markedsleie her må være det bærende prinsippet, bl.a. for ikke å komme i konflikt med statsstøttereguleringen og subsidiebestemmelsene. OF viste også bl.a. til at kaifrontene krever løpende vedlikehold, og at det således kan være en god løsning at *Selskapet* tilbakeleier disse fra BK til en symbolsk leie mot vedlikeholdsplikt.

4. Oppsummering - videre arbeid.

DIU viste til at *Arbeidsgruppen* nå har presentert en havnemodell som synes å være en kompromissløsning blant samarbeidskommunene i BOH, og der en har gått i retning av en havnemodell med ett/flere aksjeselskap i stedet for en IKS-basert løsning. Herunder er det også åpnet mer opp for en potensiell aktiv havnerelatert næringsutvikling, bl.a. i samarbeid med private aktører. Videre vil den foreslåtte modellen gi omlandskommunene en eiersits på 50 % i *Selskapet* i stedet for 30 %, og ikke minst betydelig innflytelse i styrende organer. DIU mente forøvrig at det pt. ikke er andre modeller som synes aktuelle, jf. bl.a. kravene til ivaretagelse av «*havnemilliarden*».

HS minnet om det mangeårige arbeidet som har pågått rundt en re-etablering av havnevirksomheten i regionen, og håpet at samarbeidskommunene kan slutte opp om den foreslåtte skisse til selskapsform, selskapsformål, eierfordeling med styrestruktur og egenkapitalfinansiering. I dette ligger et sterkt ønske fra Bergen kommune sin side om at havnen i Bergen og omland skal kunne utvikles til en fremtidsrettet, konkurransedyktig og robust havn i regionalt-, nasjonalt- og internasjonalt perspektiv, og som er tjenlig for både Bergen og samtlige omegnskommuner. De tilstedeværende sluttet seg til HS sin oppsummering, og var enige om at det bør arbeides videre langs de linjene som ble skissert i den presenterte modellen. Dette forutsetter imidlertid at Lindås og BK gjennomfører separat møte for gjennomgang av modellen og eventuell vurdering av lokal tilpasning.

Med bakgrunn i ovennevnte, innebærer dette at det nå må arbeides videre med bl.a. følgende:

Bergen:

Få vurdert hvorvidt AS-formen kan nyttes som selskapsform for det nye selskapet.

Arbeidsgruppen:

Stiftelsesdokumenter m/vedtekter for et nytt havneselskap.

Lindås/Bergen:

Bergen tar initiativ til et separat politisk møte med Lindås.

Omlandskommunene:

Avklare eierfordelingen av A-aksjene innad blant omlandskommunene.

Alle:

Politisk behandling i løpet av kommende høst basert på et omforent forslag til stiftelsesdokument fra *Arbeidsgruppen*.

Vedlegg: OF sin presentasjon «*Oppsummering av Arbeidsgruppens arbeid – møte 290416*».

Lars Røssevold - saksbehandler

Dette dokumentet er godkjent elektronisk.